

## คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด กรณี นายสุเมธ อุพลเถียร จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งเป็นผู้ร้องได้เสนอคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด กรณี นายสุเมธ อุพลเถียร จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า นายสุเมธ อุพลเถียร ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครขอนแก่น ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๓๘ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

ผู้ร้องได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบเพื่อยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ หลายครั้ง แต่ก็มิได้ดำเนินการ โดยได้ปล่อยให้เวลาล่วงเลยมาอีกถึง ๒๗๓ วัน จึงมีการยื่นบัญชี ฯ ดังกล่าว ผู้ถูกร้องเคยให้ถ้อยคำแก่พนักงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า ได้ร่างหนังสือเตรียมชี้แจงผู้ร้องถึงกรณีที่ไม่ได้ยื่นบัญชี ฯ โดยพิมพ์ไว้ในคอมพิวเตอร์แต่ข้อมูลสูญหายจึงหลงลืม และกำลังรวบรวมข้อมูลอยู่ ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องปล่อยให้เวลาอันควร จึงมีมติว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ภายในระยะเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดดังกล่าวข้างต้น

นอกจากนี้ในระหว่างพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญยังได้ความตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้องว่าไม่ประสงค์ที่จะต่อสู้ในการพิจารณาเรื่องนี้ เพราะปัจจุบันมิได้ดำรงตำแหน่งในทางการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคดีไปฝ่ายเดียวได้

มีปัญหาว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ตามคำร้องหรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นกรเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๕๑ ซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่ง หรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดก ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๓ ซึ่งบัญญัติกำหนดระยะเวลาการยื่นบัญชี ฯ ไว้โดยมีความหมายอย่างเดียวกันกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒

ตามข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือเตือนของผู้ร้อง แต่ก็ไม่ได้ดำเนินการยื่นบัญชี ฯ ปล่อยให้เวลาเลยมาถึง ๒๗๓ วัน เกินกว่าเวลาอันควร ซึ่งผู้ถูกร้องสามารถดำเนินการได้นานแล้ว การที่อ้างว่าข้อมูลต่างๆ สูญหายนั้นฟังไม่ขึ้น เพราะไม่เป็นการเหลือวิสัยที่จะจัดทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบภายในเวลาที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๓ กำหนดได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า นายสุเมธ อุพลเถียร ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ